

Všeobecné poisťné podmienky pre havarijné poistenie motorových vozidiel VPP HAV 12 (ďalej len „VPP HAV 12“)

Článok I. Úvodné ustanovenia

Poistenie motorových vozidiel a/alebo prípojných vozidiel fyzických osôb a/alebo právnických osôb, ktoré uzaviera Generali Slovensko poisťovňa, a. s., Lamačská cesta 3/A, 841 04 Bratislava, Slovenská republika, IČO: 35 709 332, zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sa, vložka č.: 1325/B, Spoločnosť patrí do skupiny Generali, ktorá je uvedená v Talianskom zozname skupín poisťovní vedeným ISVAP pod č.26., (ďalej len „poisťovateľ“), sa riadi príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej len „OZ“), týmito VPP HAV 12, ustanoveniami poisťnej zmluvy a osobitnými poisťnými podmienkami, ak sa na poistenie vzťahujú.

Článok II. Poistná udalosť, škodová udalosť

1. Za škodovú udalosť sa považuje vznik škody na predmete poistenia.
2. Za poisťnú udalosť sa považuje škodová udalosť, ktorá nastala počas doby trvania poistenia a s ktorou je spojený vznik povinnosti poisťovateľa poskytnúť plnenie podľa týchto VPP HAV 12 a poisťnej zmluvy.

Článok III. Predmet poistenia

1. Predmetom poistenia je motorové a/alebo prípojné vozidlo, jeho časti, príslušenstvo, tvoriace štandardnú a povinnú výbavu vozidla (ďalej len „vozidlo“) uvedené v poisťnej zmluve, s platným Osvedčením o evidencii vydaným v Slovenskej republike (ďalej len „SR“), alebo Technickým osvedčením vozidla vydaným v SR, alebo Technickým preukazom vydaným v SR (ďalej len „TP“), pokiaľ nebolo v poisťnej zmluve dohodnuté inak. Na nadštandardnú výbavu vozidla, batožinu alebo veci osobnej potreby, osoby prepravované poisteným vozidlom a náklady za náhradné vozidlo sa poistenie vzťahuje, iba ak to je osobitne dohodnuté v poisťnej zmluve v zmysle článku IV. ods. 3.
2. Predmetom poistenia je vozidlo, ktoré bolo v čase uzavretia poisťnej zmluvy nepoškodené, v riadnom technickom stave, spôsobilé na prevádzku v zmysle platných právnych predpisov, **riadne obhliadnuté poverenou osobou poisťovateľa s vykonaním zápisu a fotodokumentácie**, ak nerozhodol poisťovateľ inak. Obhliadka vozidla sa nevykonáva v prípade, ak sa jedná o nové vozidlo pri ktorom je dátum a čas prebratia vozidla zhodný alebo neskorší ako dátum a čas začiatku poistenia uvedený v poisťnej zmluve.
3. Predmetom poistenia je tiež detské zadržiavacie zariadenie (ďalej len „detská autosedačka“), nachádzajúce sa v čase poisťnej udalosti v poistenom vozidle.
4. Predmetom poistenia podľa týchto VPP HAV 12 nie sú mobilné telefóny, vysielačky, nosiče záznamov akéhokoľvek druhu (zvukové, obrazové, dátové a pod.) a záznamy na nich.

Článok IV. Rozsah poistenia

1. Poistenie sa dojednáva pre prípad poškodenia alebo zničenia vozidla následkom akejkoľvek náhodnej a nepredvídateľnej udalosti, ktorá nie je ďalej v týchto VPP HAV 12 alebo v poisťnej zmluve vylúčená, predovšetkým následkom:
 - a) havárie,
 - b) živeľnej udalosti,
 - c) vandalizmu,
 - d) zverou alebo stretom so zverou.
2. Poistenie sa ďalej dojednáva pre prípad zmocnenia sa vozidla, alebo jeho časti krádežou, lúpežou alebo neoprávneným užívaním, pokiaľ nie je v poisťnej zmluve dohodnuté inak.
3. Ak bolo dojednané poistenie podľa ods. 1 alebo podľa ods. 1 a 2 tohto článku, je možné v poisťnej zmluve tiež dojednať nasledujúce doplnkové poistenia:
 - a) poistenie asistenčných služieb,
 - b) poistenie nadštandardnej výbavy,
 - c) poistenie čelného skla,
 - d) poistenie batožiny a vecí osobnej potreby,

- e) poistenie úrazu dopravovaných osôb,
 - f) poistenie náhradného vozidla,
 - g) poistenie činnosti vozidla ako pracovného stroja (ďalej len „doplnkové poistenia“).
4. Doplnkové poistenia podľa ods. 3 písm. b), c), d), e), f) a g) tohto článku sa riadia ustanoveniami týchto VPP HAV 12 upravujúcimi príslušné doplnkové poistenia, doplnkové poistenie asistenčných služieb sa riadi príslušnými osobitnými poisťnými podmienkami; doplnkové poistenia sa riadia primerane aj ostatnými ustanoveniami týchto VPP HAV 12.

Článok V. Výluky z poistenia

1. Poistenie sa nevzťahuje na škody, ktoré boli priamo alebo nepriamo zapríčinené, spôsobené, vznikli alebo sa zväčšili:
 - a) úmyselným konaním poisťníka, poisteného, užívateľa vozidla alebo inej osoby na podnet niekoho z nich,
 - b) vojnou, inváziou, ozbrojenými udalosťami akéhokoľvek druhu s vyhlásením alebo bez vyhlásenia vojny, občianskou vojnou, rebéliou, revolúciou, vojenským alebo ľudovým povstaním, vzburou, občianskym nepokojom, vojenským alebo iným nezákonným pučom, štátnym prevratom, stanným právom, vojnovým stavom, štrajkom, výlukou z práce, terorizmom,
 - c) vyvlastnením, zhabaním, alebo zabavením, alebo inými represívnymi zásahmi štátnej alebo úradnej moci,
 - d) jadrovou energiou, radiáciou alebo rádioaktívnou kontamináciou,
 - e) pôsobením extrémnych podmienok počas preťažovania, testov, pokusov alebo výskumných experimentov,
 - f) trvalým vplyvom prevádzky, funkčným namáhaním, opotrebovaním vplyvom prevádzky, únavou materiálu, kavitáciou, eróziou, usádaním vodného kameňa a iných usadenín, koróziou, chybami konštrukcie, vadami materiálu, výrobnými chybami,
 - g) trvalými vplyvmi alebo účinkami vlhkosti alebo svetla akéhokoľvek druhu, ako aj vplyvmi chemického, tepelného, elektrického alebo elektromagnetického charakteru,
 - h) pôsobením mikroorganizmov, plesní, húb, kvasením, vnútorným skazením a pod. vo vnútornom priestore vozidla,
 - i) v dôsledku poškodení, ktoré boli na vozidle už v čase pred začiatkom poistenia,
 - j) pri opravách, nesprávnej obsluhu a údržbou (nesprávne zaraďovanie prevodov, nedostatok látok alebo mazív potrebných na prevádzku, prehriatie a zadretie motora, prevodovky, rozvodovky, nasatím vody alebo inej kvapaliny do spaľovacieho priestoru motora, tlačením alebo vlečením vozidla bez naštartovaného motora, nedostatočným zabezpečením vozidla proti samovoľnému pohybu, nesprávnym alebo nedostatočným uzavretím priestorov vozidla, nerespektovanie výstrah riadiaceho systému vozidla a pod.),
 - k) skratom vo vozidle,
 - l) výbuchom prepravovaných výbušnín,
 - m) použitím vozidla na vojenské účely, činnosťou vozidla ako pracovného stroja alebo ak bolo vozidlo použité na iné účely, než je stanovené výrobcom, pokiaľ nebolo v poisťnej zmluve dohodnuté inak,
 - n) nesprávnym uložením, upevnením nákladu alebo batožiny,
 - o) pri pretekoch každého druhu a pri súťažiacich s rýchlostnou vložkou, ako aj pri prípravných jazdách na preteky a súťaže s rýchlostnou vložkou.
2. Poistenie sa nevzťahuje na:
 - a) poškodenie alebo zničenie vozidla, za ktoré je zodpovedný dodávateľ, opravovateľ alebo iný zmluvný partner poisteného v zmysle platných právnych predpisov alebo zmluvy,
 - b) škody vzniknuté podvodom alebo spreneverou, ktorých sa dopustil vypožičiavateľ alebo nájomca vozidla,
 - c) následné a finančné škody akéhokoľvek druhu (napr. ušlý zisk, škody vzniknuté nemožnosťou používať motorové vozidlo, prekladateľské, právne služby, pokuty, penále a iné sankcie), pokiaľ nebude v konkrétnom prípade dohodnuté inak.
3. Poisťovateľ neposkytne poisťné plnenie, ak:
 - a) vodič poisteného vozidla v čase škodovej udalosti nemal predpísané príslušné vodičské oprávnenie, mal zadržaný vodičský preukaz, alebo mal uložený zákaz viesť motorové vozidlo,

- b) bol na vozidle vykonaný neoprávnený zásah s výrobnými číslami vozidla (VIN číslo karosérie, výrobné číslo rámu, podvozku, motora),
 - c) vozidlo pochádza z trestnej činnosti alebo ak bolo použité na páchanie trestnej činnosti s vedomím poisteného, poistníka alebo inej osoby oprávnene užívajúcej vozidlo,
 - d) poistník, poistený alebo iná osoba predloží falšované, alebo pozmenené doklady požadované poisťovateľom pri uzatvorení poistenia alebo na určenie rozsahu povinnosti poisťovateľa plniť.
 - e) bol počas trvania poistenia vyhotovený ďalší kľúč alebo ovládač k poistenému vozidlu a/alebo zabezpečovaciemu zariadeniu a túto skutočnosť poistník, poistený alebo iná oprávnená osoba neoznámila poisťovateľovi.
4. Výluky z poistenia podľa ods. 1. písm. j), k), m), n) a o) a ods. 3 písm. a) tohto článku sa neuplatnia v prípade, ak k škodovej udalosti došlo v čase od zmocnenia sa vozidla alebo jeho časti do jeho vrátenia poistenému alebo inej oprávnenej osobe.
5. **Poisťovateľovi nevzniká povinnosť poskytnúť poistné plnenie zo škodových udalostí vzniknutých pred vykonaním obhliadky vozidla nevyhnutnej pre uzavretie poistnej zmluvy poverenou osobou poisťovateľa s vykonaním zápisu a fotodokumentácie, ak nerozhodol poisťovateľ inak.**

Článok VI. Územná platnosť poistenia

Poisťovateľ poskytne poistné plnenie, ak došlo k poistnej udalosti na geografickom území Európy a na celom území Turecka, pokiaľ nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak.

Článok VII. Poistná hodnota, poistná suma

1. Poistenie vozidiel a nadštandardnej výbavy podľa týchto VPP HAV 12 sa dojednáva na novú hodnotu, ak nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak.
2. Nová hodnota, je suma, ktorá musí zodpovedať cene nového vozidla toho istého druhu, kvality a výbavy, bez obchodných zliav, platnej na území SR v čase kúpy vozidla ako nového.
3. Poistné sumy doplnkových poistení sú dojednané v poistnej zmluve a stanovuje ich poistník na vlastnú zodpovednosť.
4. Poistnú hodnotu poisteného vozidla vyjadruje poistná suma uvedená v poistnej zmluve, pričom poistnú sumu stanovuje poistník na vlastnú zodpovednosť. Poistná suma poisteného vozidla predstavuje hornú hranicu plnenia poisťovateľa zo všetkých poistných udalostí, ktoré nastali počas:
 - a) daného poistného obdobia, v prípade poistenia s bežným poistným,
 - b) doby trvania poistenia, v prípade poistenia s jednorazovým poistným.

Článok VIII. Začiatok poistenia, doba trvania poistenia

1. Začiatok poistenia je od 00.00 hodiny dňa nasledujúceho po uzavretí poistnej zmluvy, ak nie je v poistnej zmluve dohodnuté, že poistenie sa začína neskôr alebo v okamihu uzavretia poistnej zmluvy. Ak je v poistnej zmluve dohodnuté, že poistenie vzniká v okamihu uzavretia poistnej zmluvy, v takomto prípade musí byť v poistnej zmluve uvedená hodina a minúta začiatku poistenia.
2. Poistenie sa dojednáva na dobu neurčitú, ak nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak.

Článok IX. Zánik poistenia

1. Okrem dôvodov zániku poistenia uvedených v platných právnych predpisoch poistenie zaniká:
 - a) uplynutím doby, na ktorú bolo poistenie dojednané,
 - b) výpoveďou ku koncu poistného obdobia, pričom výpoveď musí byť doručená poisťovateľovi aspoň 6 týždňov pred jeho uplynutím,
 - c) zánikom predmetu poistenia, napr. jeho likvidáciou, úplným zničením (totálna škoda) alebo krádežou či lúpežou predmetu poistenia,
 - d) zánikom poistníka – právnickej osoby alebo zánikom oprávnenia poistníka – fyzickej osoby na podnikanie v zmysle príslušných právnych predpisov,
 - e) zmenou v osobe vlastníka predmetu poistenia; uvedené sa nevzťahuje na nadobudnutie vlastníckeho práva k vozidlu po uplynutí doby nájmu (lízingu) vozidla,
 - f) písomnou výpoveďou každej zo zmluvných strán do dvoch mesiacov od uzavretia poistnej zmluvy. Výpovedná lehota je osemdenná; jej uplynutím poistenie zanikne,
 - g) písomnou výpoveďou každej zo zmluvných strán do 3 mesiacov od oznámenia poistnej udalosti. Výpovedná lehota je 1 mesiac; jej uplynutím poistenie zanikne,

- h) písomnou výpoveďou každej zo zmluvných strán do 1 mesiaca od výplaty alebo zamietnutia poistného plnenia poisťovateľom. Výpovedná lehota je 15-denná; jej uplynutím poistenie zanikne.
2. Ak zaniklo bezpodielové spoluvlastníctvo manželov smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho toho z manželov, ktorý uzatvoril poistnú zmluvu na vozidlo patriace do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vstupuje do poistenia na jeho miesto pozostalý manžel, pokiaľ je naďalej vlastníkom alebo spoluvlastníkom vozidla.
 3. Ak zaniklo bezpodielové spoluvlastníctvo manželov inak ako z dôvodov uvedených v ods. 2 tohto článku, považuje sa za poisteného ten z manželov, ktorému vozidlo pripadlo pri vysporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov.
 4. V prípade právnickej osoby, ak nastalo jej zlúčenie, splynutie alebo rozdelenie, prechádzajú všetky práva a povinnosti vyplývajúce z poistného vzťahu na nástupnícku spoločnosť, ak nie je dojednané inak.
 5. **V prípade ak sa zistia odlišné údaje o vlastníkovi a/alebo držiteľovi poisteného vozidla uvedené v dokladoch o evidencii vozidla a v poistnej zmluve, bude zistený rozdiel považovaný za vedomé porušenie povinností uvedených v ustanoveniach § 793 OZ a poisťovateľ má právo odstúpiť od poistnej zmluvy podľa § 802 ods. 1 OZ.**

Článok X. Poistné, poistné obdobie

1. Poistné sa stanoví v závislosti od predmetu a rozsahu poistenia, výšky poistnej sumy, výšky spoluúčasti a ostatných podmienok poistenia a jeho výška je uvedená v poistnej zmluve.
2. Poistné je podľa týchto VPP HAV 12 bežné poistné, ak nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak. Bežné poistné je splatné prvým dňom poistného obdobia, ak nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak. Poistným obdobím je 12 za sebou nasledujúcich mesiacov (poistný rok).
3. Pri poisteniach uzavretých na dobu určitú, a to na dobu jedného roka alebo kratšiu dobu, je poistné jednorazové poistné. Jednorazové poistné je splatné dňom začiatku poistenia.
4. V poistnej zmluve je možné dohodnúť, že poistné bude platené v splátkach. Nezaplatením čo i len jednej splátky poistného sa dňom nezaplatenia príslušnej splátky poistného stáva splatná naraz zvyšná časť poistného.
5. Zaplateným poistným sa rozumie poistné pripísané na účet poisťovateľa v plnej výške so správne uvedeným variabilným symbolom. Variabilným symbolom je číslo poistnej zmluvy, ak nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak.
6. Ak je poistník v omeškaní s platením poistného, má poisťovateľ právo na úrok z omeškania za každý deň omeškania v zmysle platných právnych predpisov.
7. Ak nastane poistná udalosť v čase, keď je poistník v omeškaní s platením poistného, vzniká poisťovateľovi právo započítať sumu zodpovedajúcu dlžnému poistnému oproti poistnému plneniu.
8. Poisťovateľ má voči poistníkovi právo na náhradu nákladov, ktoré mu vzniknú v súvislosti s doručovaním písomností týkajúcich sa zaplatenia dlžného poistného alebo jeho časti.
9. Poisťovateľ má právo v súvislosti so zmenami podmienok rozhodujúcich pre stanovenie výšky poistného upraviť výšku poistného na ďalšie poistné obdobie. Poisťovateľ oznámi túto skutočnosť poistníkovi najneskôr v lehote dvoch mesiacov pred splatnosťou poistného na ďalšie poistné obdobie, za ktoré sa má zmena vykonať. Pokiaľ poistník s vykonanou zmenou nesúhlasí, musí svoj nesúhlas písomne oznámiť do jedného mesiaca odo dňa doručenia oznámenia poisťovateľa o zmene výšky poistného; v takom prípade poistenie zanikne uplynutím príslušného poistného obdobia, pokiaľ nebolo dohodnuté inak. Pokiaľ nebol v uvedenej lehote písomný nesúhlas poistníka doručený poisťovateľovi, poistenie nezaniká a poisťovateľ má právo na novú výšku poistného na ďalšie poistné obdobie.

Článok XI. Poistné plnenie poisťovateľa

1. Ak nastala poistná udalosť, má poistený právo na poistné plnenie za podmienok uvedených v týchto VPP HAV 12 a/alebo v ďalších ustanoveniach poistnej zmluvy.
2. Poistné plnenie je splatné do 15 dní po ukončení šetrenia potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa plniť. Poisťovateľ poskytne poistné plnenie v peňažných prostriedkoch na poslednú známu adresu poisteného alebo poisteným uvedený účet v peňažnom ústave, ak nerozhodne o tom, že poskytne naturálne plnenie (opravu alebo výmenu veci).
3. V prípade šetrenia škodovej udalosti príslušným orgánom je podmienkou ukončenia vyšetrenia škodovej udalosti poisťovateľom predloženie právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu oprávneného rozhodnúť o vozidle. Obdobne sa postupuje, ak v rámci šetrenia škodovej udalosti treba posúdiť odbornú otázku expertízou, odborným vyjadrením, či posudkom,

alebo je potrebná súčinnosť poisteného a/alebo poistníka, na ktorú bol vyzvaný, najmä v podobe predloženia dokladov, predmetov alebo vysvetlení.

4. V prípade čiastočnej škody poisťovateľ uhradí primerané náklady účelne vynaložené na opravu poisteného vozidla, znížené o dojednanú spoluúčasť pokiaľ nebolo dohodnuté inak. Za primerané náklady sa považujú maximálne také náklady, ktoré nepresiahnu cenu nových náhradných dielcov, časových noriem stanovených výrobcom príslušnej značky poisteného vozidla alebo hodinovej sadzby autorizovaného servisu príslušnej značky vozidla v SR v danom regióne; v prípade ak primerané náklady nie je možné stanoviť v zmysle predchádzajúcej vety bude poistné plnenie primerane stanovené poisťovateľom.
5. Ak bolo vozidlo poškodené alebo zničené v takom rozsahu, že primerané náklady na jeho opravu by presiahli 85 % zo všeobecnej hodnoty vozidla, poisťovateľ bude považovať takúto škodu za totálnu.
6. V prípade totálnej škody poisťovateľ vyplatí všeobecnú hodnotu vozidla v čase poistnej udalosti, zníženú o hodnotu použiteľných zvyškov a dojednanú spoluúčasť. Za hodnotu použiteľných zvyškov vozidla sa považuje trhová hodnota zničeného vozidla ako celku v čase vzniku poistnej udalosti.
7. Použiteľné zvyšky vozidla poškodeného poistnou udalosťou zostávajú tomu, komu bolo vyplatené poistné plnenie, ak nebolo dohodnuté inak.
8. V prípade zmocnenia sa vozidla alebo jeho časti bude výškou poistného plnenia všeobecná hodnota vozidla znížená o dojednanú spoluúčasť, pokiaľ nebude v konkrétnom prípade dohodnuté inak.
9. Poisťovateľ vyplatí poistenému spolu s poistným plnením daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) v závislosti od nároku poisteného na odpočet DPH v zmysle príslušných právnych predpisov, ak v poistnej zmluve nie je dohodnuté inak. V prípade, že poistná suma vozidla bude v poistnej zmluve dohodnutá bez DPH, budú poskytnuté prípadné poistné plnenia bez DPH vrátane materiálu a výšky normohodiny.
10. Poistné plnenie rozpočtom je podmienené predchádzajúcim písomným súhlasom poisťovateľa, pokiaľ nebolo dohodnuté inak.
11. V prípade likvidácie poistnej udalosti rozpočtom bude poistné plnenie vypočítané používaným kalkulačným programom poisťovateľa a bude vyplatené bez DPH. Náklady na normohodinu práce budú tvoriť v takomto prípade maximálne 3/4 obvyklej normohodiny pre danú značku a typ vozidla a región.
12. Pri plnení za poškodenie, zničenie alebo zmocnenie sa nadštandardnej výbavy vozidla poisťovateľ poskytne poistné plnenie v technickej hodnote v zmysle platných právnych predpisov.
13. Ak je v čase poistnej udalosti poistná suma stanovená poistníkom nižšia, ako je poistná hodnota (podpoistenie), poisťovateľ poskytne poistné plnenie, ktoré je znížené v rovnakom pomere kuške, ako je poistná suma k poistnej hodnote.
14. Ak poistený porušil niektorú z povinností uvedených v článku XIV. ods. 1 týchto VPP HAV 12, má poisťovateľ právo odmietnuť poistné plnenie alebo znížiť poistné plnenie podľa toho, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah jeho povinností plniť.
15. Poisťovateľ má právo znížiť poistné plnenie, ak došlo k vzniku poistnej udalosti pri riadení poisteného vozidla, ktoré vodič viedol pod vplyvom alkoholu alebo iných návykových látok, alebo ak vodič nezotrval na mieste nehody, alebo odmietol podrobiť sa dychovej skúške alebo lekárskemu vyšetreniu na určenie, či nie je pod vplyvom alkoholu alebo inej návykovej látky.
16. Poisťovateľ poskytne poistné plnenie za poškodenie alebo zničenie pneumatík a audiovizuálnej výbavy vozidla, len ak z tej istej príčiny a v tom istom čase došlo aj k inému poškodeniu vozidla, alebo jeho zničeniu, za ktoré je poisťovateľ povinný plniť, alebo došlo k poistnej udalosti následkom vandalizmu. Poistné plnenie za poškodené alebo zničené pneumatiky poisťovateľ poskytne v technickej hodnote.
17. Poisťovateľ poskytne poistné plnenie za poškodenie alebo zničenie detskej autosedačky, len ak z tej istej príčiny a v tom istom čase došlo aj k inému poškodeniu vozidla alebo jeho zničeniu, za ktoré je poisťovateľ povinný plniť. Poistné plnenie v prípade krádeže alebo lúpeže detskej autosedačky poskytne poisťovateľ, iba ak bolo zmocnené aj poistené vozidlo, v ktorom sa detská autosedačka nachádzala.
18. **Poisťovateľ poskytne poistné plnenie iba za poistné udalosti, ktoré nastali v čase po vykonaní obhliadky vozidla nevyhnutnej pre uzavretie poistnej zmluvy poverenou osobou poisťovateľa s vykonaním zápisu a fotodokumentácie, ak nerozhodol poisťovateľ inak.**
19. Ak poistník, poistený alebo iná oprávnená osoba neodovzdá všetky kľúče od vozidla, všetky kľúče a ovládače od zabezpečovacích zariadení vrátane štítkov s kódom od kľúčov, je poisťovateľ oprávnený zamietnuť poistné plnenie, resp. podľa okolností ho primerane znížiť. Ak sa preukáže, že niektorý z odovzdaných kľúčov, ovládačov alebo štítkov s kódom od kľúčov nepripadá k zmocnenému vozidlu, je poisťovateľ oprávnený zamietnuť poistné plnenie.

Článok XII. Spoluúčasť

1. Poistenie vozidla sa dojednáva so spoluúčasťou, ak nie je dohodnuté inak.
2. Spoluúčasť je zmluvne dohodnutá suma, ktorou sa poistený podieľa na záväzku, ktorý vyplýva poisťovateľovi z poistnej zmluvy v prípade poistnej udalosti. Spoluúčasť sa odpočíta od celkovej výšky náhrady škody, na ktorú vznikne poistenému nárok pri poistnej udalosti; do výšky dojednanej spoluúčasti poisťovateľ neposkytne poistné plnenie. Spoluúčasť je možné v poistnej zmluve stanoviť pevnou sumou, percentom, prípadne ich kombináciou.
3. Doplnkové poistenia podľa článku IV. ods. 3 týchto VPP HAV 12 sa dojednávajú so spoluúčasťou, ak nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak, ktorej výška je uvedená v poistnej zmluve zvlášť pre každé z dojednaných doplnkových poistení. V prípade poistnej udalosti sa spoluúčasť uplatní na príslušné doplnkové poistenie, na ktoré bola spoluúčasť dojednaná a z ktorého vznikne poistenému nárok na poistné plnenie.
4. Pokiaľ je poisťovateľovi oznámená jedna škodová udalosť, ale z charakteru poškodenia vozidla je jednoznačne zrejmé, že bolo spôsobené viacerými škodovými udalosťami, bude poisťovateľ posudzovať každú z nich ako samostatnú škodovú udalosť. Poisťovateľ je oprávnený pri výplate poistného plnenia odpočítať spoluúčasť v prípade každej jednotlivéj poistnej udalosti.

Článok XIII. Vinkulácia poistného plnenia

1. Vinkulácia poistného plnenia na účely týchto VPP HAV 12 znamená, že poistné plnenie z poistnej zmluvy poisťovateľ vyplatí tretej osobe, v prospech ktorej bolo poistné plnenie na základe žiadosti poisteného vinkulované, ak táto osoba neurčí inak.
2. Vinkulácia poistného plnenia nezakladá právo osoby, v prospech ktorej bolo poistné plnenie vinkulované, na poistné plnenie.

Článok XIV. Povinnosti poistníka/poisteného

1. Okrem povinností stanovených príslušnými právnymi predpismi má poistník a/alebo poistený tieto povinnosti:
 - a) poisťovateľovi alebo ním povereným osobám umožniť pred alebo v prípade potreby aj po uzatvorení poistnej zmluvy obhliadku vozidla, podať pravdivé informácie s podrobnosťami potrebnými na jeho ocenenie a predložiť relevantné doklady potrebné na riadne uzavretie poistnej zmluvy;
 - b) bez zbytočného odkladu písomne oznámiť poisťovateľovi všetky zmeny týkajúce sa skutočností, na ktoré bol opýtaný pri uzatvorení poistenia a/alebo sú uvedené v poistnej zmluve, najmä zmeny na vozidle a jeho technickom stave, taktiež zmenu vlastníka vozidla, a preukázať ich relevantným dokladom osvedčujúcim tieto skutočnosti, pokiaľ nie je vo VPP HAV 12 uvedené inak;
 - c) oznámiť poisťovateľovi, že na vozidlo uzatvoril ďalšie poistenie proti tomu istému riziku; pritom je povinný oznámiť poisťovateľovi obchodné meno poisťovateľa a rozsah poistenia;
 - d) dbať, aby škodová udalosť nenastala; je povinný plniť povinnosti smerujúce k odvráteniu alebo zmenšeniu nebezpečenstva, ktoré sú mu právnymi predpismi ustanovené alebo ktoré boli v poistnej zmluve dohodnuté; ďalej nesmie trpieť porušovanie týchto povinností zo strany tretích osôb (u poistenej právnickej osoby sa za tretie osoby považujú tiež všetky fyzické a právnické osoby pre poisteného činné); ďalej je povinný riadne sa starať o vozidlo, najmä udržiavať ho v dobrom technickom stave a používať ho výhradne na účely stanovené výrobcom;
 - e) ak nastala škodová udalosť, urobiť také opatrenia, aby sa rozsah vzniknutej škody nezvážšoval;
 - f) bez zbytočného odkladu (najneskôr však do 15 dní od okamihu zistenia škodovej udalosti) poisťovateľovi písomne oznámiť, že škodová udalosť nastala, podať pravdivé vysvetlenie o príčine vzniku, priebehu, rozsahu, následkoch škodovej udalosti, vzniku nároku na poistné plnenie a/alebo jeho výšku; poistený má právo oznámiť poisťovateľovi škodovú udalosť aj telefonicky a/alebo elektronickou formou, v takom prípade má poisťovateľ právo vyžiadať si doplnenie tohto oznámenia písomnou formou a poistník/poistený má povinnosť doplniť a podpísať oznámenie písomne;
 - g) bezodkladne oznámiť príslušnému orgánu činnému v trestnom konaní (ďalej len „polícia“) každú škodovú udalosť:
 - prevyšujúcu zákonom stanovený limit hmotnej škody vzniknutej na vozidle pre oznámenie škodovej udalosti polícii,
 - pri ktorej je podozrenie zo spáchania trestného činu,
 - ak táto povinnosť vyplýva z príslušného právneho predpisu;
 - h) ak došlo k škodovej udalosti, bez súhlasu poisťovateľa nemeniť stav vozidla spôsobený škodovou udalosťou; to však neplatí, ak je takáto zmena nevyhnutná

v záujme ochrany zdravia, majetku, prírody a životného prostredia alebo ak by sa rozsah škody zväčšoval. Poistený je tiež povinný uschovávať poškodené veci alebo ich časti až do času, kým poisťovateľ nerozhodne inak;

- i) zabezpečiť právo na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou voči tretej osobe;
- j) v prípade, keď sa po poistnej udalosti spôsobenej zmocnením dozvie, že sa našlo vozidlo, je povinný túto skutočnosť písomne oznámiť poisťovateľovi v lehote 7 dní od jej zistenia. V prípade, keď bolo za vozidlo, ktorého sa poistná udalosť týka, vyplatené poistné plnenie, je poistený povinný toto poskytnuté poistné plnenie v lehote do 30 dní od zistenia uvedenej skutočnosti vrátiť poisťovateľovi alebo oznámiť, že nemá záujem na vrátení poistného plnenia; v takom prípade je povinný vysporiadať vzájomné práva a povinnosti s poisťovateľom. V prípade vrátenia poistného plnenia poisťovateľovi sa z poskytnutého poistného plnenia odpočítajú primerané náklady na opravu poškodení vzniknutých na vozidle v čase, keď bol poistený zbavený možnosti s ním nakladať;
- k) predložiť všetky doklady vyžiadané poisťovateľom, potrebné na posúdenie nároku na poistné plnenie a jeho výšku, najmä doklady týkajúce sa vozidla (doklady o evidencii vozidla, originál faktúry za opravu vozidla, originál dokladu o zaplatení za opravu vozidla atď.), ďalej technickú, účtovnú a inú dokumentáciu súvisiacu s vozidlom a je povinný umožniť poisťovateľovi vyhotoviť si kópie týchto dokladov. Všetky doklady vyžiadané poisťovateľom musia byť v slovenskom alebo českom jazyku, pričom prípadný preklad si poistený zabezpečí na vlastné náklady, pokiaľ poisťovateľ neurčí inak;
- l) pri poistení jazdených vozidiel v zápise o obhliadke vozidla a výbavy uviesť koľko originálnych, resp. kópií kľúčov od vozidla, kľúčov a ovládačov od zabezpečovacích zariadení a štítkov s kódom od kľúčov dostal pri nadobudnutí vozidla;
- m) bezodkladne nahlásiť poisťovateľovi vyhotovenie každého ďalšieho kľúča alebo ovládača k poistenému vozidlu a/alebo zabezpečovaciemu zariadeniu a rovnako bezodkladne nahlásiť príslušnému orgánu polície stratu alebo krádež kľúčov od vozidla a kľúčov a ovládačov od zabezpečovacích zariadení a štítkov s kódom od kľúčov a následne ihneď preukázať poisťovateľovi nahlásenie príslušnému orgánu polície;
- n) po zmocnení vozidla protokolárne odovzdať poisťovateľovi:
 - všetky kľúče od vozidla dodávané výrobcom, všetky kľúče a ovládače od zabezpečovacích zariadení vrátane štítkov, kariet a pod., v prípade jazdeného vozidla odovzdať kľúče a ovládače od zabezpečovacích zariadení, vrátane štítkov s kódom od kľúčov v počte uvedenom v obhliadke vozidla a výbavy.
 - originál rozhodnutia príslušného orgánu o dočasnom vyradení vozidla z premávky na pozemných komunikáciách,
 - originál potvrdenia o dočasnom vyradení vozidla z evidencie motorových vozidiel,
 - servisné knižky, faktúry za vozidlo, faktúry od výbavy, faktúry od zabezpečovacích zariadení a iné potrebné doklady a predmety, ktoré si poisťovateľ vyžiada;
- o) na opravu poškodeného vozidla alebo jeho časti si vyžiadať predchádzajúci písomný súhlas poisťovateľa;
- p) ak je poistený platca DPH, opravovať vozidlo iba u opravovateľov, ktorí sú platcami DPH;
- r) na požiadanie poisťovateľa umožniť vykonanie obhliadky vozidla po škodovej udalosti a po jeho oprave;
- s) predložiť právoplatné rozhodnutie o ukončení šetrenia škodovej udalosti príslušným orgánom;
- t) platiť poistné riadne a včas.

Článok XV.

Povinnosti poisťovateľa

Poisťovateľ má okrem povinností stanovených príslušnými právnymi predpismi aj tieto povinnosti:

- a) prerokovať s poisteným výsledky vyšetrenia nevyhnutného na zistenie nároku, rozsahu a výšky poistného plnenia,
- b) vrátiť poistenému ním predložené doklady, ktoré si vyžiada.

Článok XVI.

Bonus

1. Bonus je zníženie poistného za bezškodový priebeh poistenia podľa článku IV. ods. 1 a 2 týchto VPP HAV 12 a jeho výška je vyjadrená pre každý stupeň bonusu v percentách. Bonus sa uplatňuje, len ak bol dohodnutý v poistnej zmluve.
2. Dobou bezškodového priebehu sa rozumie doba neprerušeného trvania poistenia vozidla, počas ktorého nevznikla na poistenom vozidle poistná udalosť, ktorá má vplyv na zníženie výšky bonusu.
3. Stupeň bonusu a výška poistného závisí od dĺžky doby bezškodového priebehu a určí sa podľa nasledujúcej tabuľky:

Bonusový stupeň v aktuálnom poistnom období	Výška bonusu	Bonusový stupeň v nasledujúcom poistnom období			
		bez PU*	1 PU*	2 PU*	3 PU* a viac
0	0%	1	0	0	0
1	10%	2	0	0	0
2	20%	3	0	0	0
3	30%	4	1	0	0
4	35%	5	1	0	0
5	40%	6	2	1	0
6	45%	7	3	1	0
7	50%	8	3	1	0
8	50%	9	5	3	0
9	55%	10	6	4	3
10	60%	11	10	5	4
11	65%	12	11	9	4
12	70%	12	12	10	4

*PU= Poistná udalosť

4. Poistníkovi je na základe rozhodnutia poisťovateľa pridelený pri vstupe do poistenia príslušný stupeň bonusu od 0 do 7 stupňa, ak poisťovateľ nerozhodol inak.
5. Bonus počas trvania poistenia sa poskytuje v príslušnom stupni od prvého dňa poistného roka nasledujúceho po poistnom roku, v ktorom nárok na tento bonus vznikol, do konca príslušného poistného roka, ak nie je dohodnuté inak.
6. Za každý skončený poistný rok s bezškodovým priebehom alebo za každú poistnú udalosť, ku ktorej dôjde počas poistného roka, sa upravuje doterajší stupeň bonusu v zmysle tabuľky v ods. 3 tohto článku XVI. VPP HAV 12.
7. Na zníženie výšky bonusu nemajú vplyv škody vzniknuté z nasledovných príčin:
 - a) živelná udalosť;
 - b) tie, za ktoré preukázateľne zodpovedá tretia osoba;
 - c) udalosť, z ktorej nebolo poskytnuté poistné plnenie (odmietnutie poisťovateľa vyplatiť poistné plnenie za škodovú udalosť, poistná udalosť do výšky dohodnutej spoluúčasti, hlásené poistné udalosti, z ktorých plnenie nebolo nárokované poisteným);
 - d) zmocnenie sa vozidla, alebo jeho časti, pokiaľ bolo hlásené na polícii;
 - e) vandalizmus, pokiaľ bol hlásený na polícii;
 - f) stret so zverou, pokiaľ bol hlásený na polícii.
8. Ustanovenia ods. 7 tohto článku neplatia, ak bol vodič poisteného vozidla pri škodovej udalosti pod vplyvom alkoholu alebo inej návykovej látky.
9. **Pokiaľ sa poisťovateľ v priebehu platnosti poistnej zmluvy dozvie o poistnej udalosti, ktorá nastala pred uzatvorením poistenia a ktorá má vplyv na zmenu stupňa bonusu alebo poisťovateľ zistí iné dôvody na správne určenie stupňa bonusu (nepravdivé údaje poskytnuté poistníkom pri vstupe do poistenia), má poisťovateľ právo doúčtovať poistníkovi rozdiel poistného od začiatku poistenia.**

Článok XVII.

Zabezpečenia vozidla proti krádeži

1. Ak nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak, poistený je povinný zabezpečiť motorové vozidlo s celkovou hmotnosťou do 3500 kg vrátane proti krádeži nasledovným spôsobom:
 - a) ak je poistná suma vozidla vrátane nadštandardnej výbavy do 20 000,- EUR vrátane:
 - imobilizérom v kľúči inštalovaným priamo výrobcom vozidla, alebo
 - mechanickým zabezpečovacím zariadením pevne spojeným s karosériou vozidla, alebo
 - autoalarmom.
 - b) ak je poistná suma vozidla vrátane nadštandardnej výbavy od 20 001,- EUR do 70 000,- EUR vrátane, kombináciou minimálne dvoch z nasledovných zabezpečovacích zariadení :
 - imobilizérom v kľúči inštalovaným priamo výrobcom vozidla,
 - mechanickým zabezpečovacím zariadením pevne spojeným s karosériou vozidla,
 - autoalarmom,
 - satelitným vyhľadávacím a monitorovacím systémom.
 - c) ak je poistná suma vozidla vrátane nadštandardnej výbavy od 70 001,- EUR vrátane, kombináciou minimálne troch z nasledovných zabezpečovacích zariadení :
 - imobilizérom v kľúči inštalovaným priamo výrobcom vozidla,
 - mechanickým zabezpečovacím zariadením pevne spojeným s karosériou vozidla,
 - autoalarmom,
 - satelitným vyhľadávacím a monitorovacím systémom.
2. Ak nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak, poistený je povinný zabezpečiť vozidlo s celkovou hmotnosťou od 3501 kg proti krádeži nasledovným spôsobom:
 - imobilizérom v kľúči inštalovaným priamo výrobcom vozidla, alebo

- mechanickým zabezpečovacím zariadením pevne spojeným s karosériou vozidla, alebo
 - autoalarmom.
3. Ak nie je v poisťovnej zmluve dohodnuté inak, poistený je povinný zabezpečiť motocykel, motorovú trojkolku alebo štvorkolku proti krádeži uzamknutím bezpečnostnou zámokou z tvrdeného ocele.
 4. Pre pripojné vozidlá (návesy, prívesy) nie je požadované žiadne zabezpečovacie zariadenie.
 5. Všetky poisťovateľom požadované zabezpečovacie zariadenia inštalované v motorovom vozidle musia byť funkčné a nainštalované dodávateľom s platnou licenciou na montáž takýchto zariadení, poistený je povinný udržiavať ich v prevádzkyschopnom stave a uviesť ich do funkčného stavu pri každom opustení vozidla.
 6. Ak v čase poisťovnej udalosti neboli niektoré z povinných zabezpečovacích zariadení v motorovom vozidle nainštalované a uvedené do funkčného stavu, je poisťovateľ oprávnený znížiť poisťné plnenie.

Článok XVIII.

Popis zabezpečovacích zariadení

1. Mechanické zabezpečovacie zariadenie je zariadenie, ktoré je pevne spojené s karosériou vozidla a mechanickým spôsobom zabraňuje neoprávnenému použitiu vozidla tým, že blokuje riadenie alebo prevodové ústrojenstvo automobilu (Construct, Mul-t-lock, Zeder-lock, Twin way, VAM01 a podobné homologizované typy).
2. Autoalarm je elektronické zabezpečovacie zariadenie pevne zabudované vo vozidle, ktoré akusticky a opticky signalizuje alebo diaľkovo hlási pokus o neoprávnený vstup do vozidla a zabraňuje rozjazdu vozidla blokovaním motora (Jablotron, Meta, Avital, Bosch, Clifford, Piranha a podobné homologizované typy).
3. Imobilizér je elektronické zabezpečovacie zariadenie pevne zabudované vo vozidle a zabraňuje rozjazdu vozidla blokovaním funkčných častí motora (typové označenie ako pri alarmoch alebo od výrobcu vozidla).
4. Vyhľadávací systém je zabezpečovacie zariadenie skryté inštalované vo vozidle a po aktivácii schopný vyslať signál. Monitorovaním tohto signálu je možné určiť presnú lokalizáciu vozidla. Tento druh zabezpečovacieho zariadenia musí byť vždy napojený na centrálné dispečerské pracovisko. Systém musí mať pôsobnosť minimálne na celom území SR (Lo-Jack, GSP/GSM a podobné homologizované typy).

Článok XIX.

Doplnkové poistenie nadštandardnej výbavy

1. Ak je v poisťovnej zmluve dojednané doplnkové poistenie nadštandardnej výbavy, predmetom poistenia je iba nadštandardná výbava vozidla uvedená v poisťovnej zmluve.
2. Rozsah doplnkového poistenia nadštandardnej výbavy je totožný s rozsahom poistenia vozidla, ak nie je v týchto VPP HAV 12 uvedené inak.
3. Poisťná suma a spoluúčasť pre poistenie nadštandardnej výbavy sú dojednané v poisťovnej zmluve.
4. Poisťná suma predstavuje hornú hranicu plnenia poisťovateľa zo všetkých poisťovných udalostí, ktoré nastali počas:
 - a) daného poisťovného obdobia, v prípade poistenia s bežným poisťným,
 - b) doby trvania poistenia, v prípade poistenia s jednorazovým poisťným.

Článok XX.

Doplnkové poistenie čelného skla na motorovom vozidle

1. Ak je v poisťovnej zmluve dojednané doplnkové poistenie čelného skla, predmetom poistenia je čelné sklo na vozidle, ktoré je poistené v poisťovnej zmluve.
2. Doplnkové poistenie čelného skla sa dojednáva v rozsahu článku IV. ods. 1 a 2 týchto VPP HAV 12.
3. Poisťná suma pre doplnkové poistenie čelného skla je dojednaná v poisťovnej zmluve. Poistenie sa dojednáva bez spoluúčasti.
4. Poisťná suma predstavuje hornú hranicu plnenia poisťovateľa zo všetkých poisťovných udalostí, ktoré nastali počas:
 - a) daného poisťovného obdobia, v prípade poistenia s bežným poisťným,
 - b) doby trvania poistenia, v prípade poistenia s jednorazovým poisťným.

Článok XXI.

Doplnkové poistenie batožiny a vecí osobnej potreby

1. Ak je v poisťovnej zmluve dojednané doplnkové poistenie batožiny a vecí osobnej potreby (ďalej len „batožina“), predmetom poistenia je batožina, ktorá je dopravovaná vozidlom, ktoré je poistené v poisťovnej zmluve.
2. Doplnkové poistenie batožiny a vecí osobnej potreby sa vzťahuje výlučne iba na ich:

- a) poškodenie, zničenie, zmocnenie sa alebo stratu, ktorá nastala v príčinnej súvislosti s nehodou, ktorá bola ohlásená políciou,
 - b) poškodenie, zničenie alebo stratu v dôsledku živeľnej udalosti.
3. Mimo územia SR sa poistenie batožiny vzťahuje iba na batožinu občanov SR.
 4. Poistenie batožiny sa nevzťahuje na:
 - a) tuzemské a/alebo cudzozemské bankovky, mince, pamätne bankovky, pamätne mince, obchodné mince, drahé kovy a predmety z nich vyrobené, perly a drahokamy,
 - b) cenné papiere, elektronické platobné prostriedky alebo iné platobné karty, ceniny a/alebo iné obdobné predmety spôsobilé plniť takéto funkcie,
 - c) cestovné pasy, vodičské preukazy, cestovné lístky, letenky a iné doklady a preukazy každého druhu, ani na náklady spojené s obstaraním ich náhrad,
 - d) písomnosti, plány, obchodné a/alebo účtovné knihy, kartotéky, výkresy, dierne štítky,
 - e) veci slúžiace na výkon povolania alebo zárobkovej činnosti,
 - f) diela umelecké, zvláštnej kultúrnej a historickej hodnoty, veci zberateľského záujmu a zbierky,
 - g) záznamy na nosičoch zvukových, obrazových, dátových a iných záznamov,
 - h) zvieratá,
 - i) zbrane vrátane ich príslušenstva a strelivo.
 5. Poisťná suma pre doplnkové poistenie batožiny je dojednaná v poisťovnej zmluve. Maximálne poisťné plnenie na jednu batožinu je 170,00 EUR.

Článok XXII.

Doplnkové poistenie úrazu dopravovaných osôb

1. Ak je v poisťovnej zmluve dojednané doplnkové poistenie úrazu dopravovaných osôb, sú poistenými osobami vodič a osoby dopravované vozidlom, ktoré je poistené v poisťovnej zmluve (ďalej len „poistený“).
2. Poisťovateľ poskytuje z úrazového poistenia nasledujúce plnenia:
 - a) za smrť spôsobenú úrazom,
 - b) za trvalé následky úrazu,
 - c) za dobu nevyhnutného liečenia telesného poškodeného úrazom.
3. Poisťnou udalosťou je úraz poisteného, ktorý nastal počas doby trvania tohto poistenia v súlade s dojednaným územným rozsahom poistenia vozidla pri prevádzke vozidla uvedenej v ods. 7 tohto článku.
4. Úraz je udalosť nezávislá od vôle poisteného, ktorá neočakávaným, náhlym a neprerušovaným pôsobením vonkajších síl alebo vlastných telesných síl alebo pôsobením vysokých alebo nízkych vonkajších teplôt, plynov, pár, žiarenia, jedov (s výnimkou mikrobiálnych jedov a imunotoxických látok), popálením, bleskom, elektrickým prúdom spôsobila poistenému v priebehu trvania poistenia objektívne zistiteľné alebo viditeľné telesné poškodenie alebo smrť okrem prípadov, ak by sa účinky dostavili postupne. Za úraz sa tiež považuje utopenie, vyklbenie končatín, rovnako ako natrhnutie alebo odtrhnutie časti končatín a svalov, šliach, väziva alebo puzdier kĺbov v dôsledku náhleho odchyľky od bežného pohybu.
5. Poisťovateľ plní aj z poisťovných udalostí, ku ktorým dôjde:
 - a) chorobou, ktorá vznikla výlučne následkom úrazu, ktorý nastal počas trvania poistenia,
 - b) zhoršením následkov úrazu chorobou, ktorou poistený trpel pred úrazom, pričom choroba vznikla alebo bola prvýkrát diagnostikovaná počas trvania poistenia,
 - c) miestnym hnisaním po vniknutí choroboplodných zárodkov do otvorenej rany spôsobenej úrazom a tetanom po úraze,
 - d) diagnostickými, liečebnými a preventívnymi zásahmi vykonanými za účelom liečenia následkov úrazu,
 - e) pokiaľ sa následky poisteného úrazu zhoršili z dôvodu telesného poškodenia alebo choroby, ku ktorým došlo pred platnosťou poistenia, poisťné plnenie sa stanoví podľa následkov úrazu, ktoré by za rovnakých okolností utrpela osoba bez takéhoto telesného poškodenia alebo choroby.
6. Poisťovateľ nie je povinný plniť z poisťovných udalostí, ku ktorým dôjde:
 - a) v priamej alebo nepriamej súvislosti s vojnovým konfliktom, bojovými alebo vojnovými akciami, mierovými misiami, terorizmom, vzburami, povstaniami a nepokojmi s výnimkou účasti poisteného na vzburách, povstaníach a nepokojoch na území SR, ku ktorým došlo pri plnení pracovných alebo služobných povinností poisteného,
 - b) v priamej alebo nepriamej súvislosti s jadrovým žiarením vyvolaným výbuchom alebo poruchou jadrového zariadenia a prístrojov alebo neodborným nakladaním s rádioaktívnymi materiálmi,
 - c) pôsobením ionizujúcich lúčov, rádioaktívnym alebo obdobným žiarením; výnimkou sú prípady, keď k poisťovnej udalosti dôjde pri lekárom predpísaných liečebných postupoch a zásahoch,
 - d) dôsledkom manipulácie so zbraňami a výbušninami, vrátane ich výroby, transportu alebo údržby,
 - e) v súvislosti s aktívnou účasťou na súťažiach, pretekoch alebo tréningoch v pozemných, vzdušných alebo vodných dopravných prostriedkoch a pri ich príprave,

- f) pri pracovných alebo športových činnostiach poisteného súvisiacich s kaskadérstvom, testovaním vozidiel,
- g) pri vedení motorového vozidla, plavidla či lietadla, na vedenie ktorých nemal príslušné oprávnenie.
- h) pri pracovnej činnosti počas zásahu alebo cvičenia poisteného ako člena záchranných tímov (napr. pracovníci horskej služby, banskej, zdravotnej záchrannej služby a pod.), špeciálnych policajných alebo vojenských zásahových jednotiek (napr. jednotky rýchleho nasadenia, protiteroristické jednotky a pod.).
- i) v dôsledku diagnostických, liečebných a preventívnych zákrokov, ktoré neboli vykonané za účelom liečenia choroby alebo následkov úrazu, prípadne neodbornými zákrokmi, ktoré si poistený vykoná alebo si nechá vykonať na svojom tele alebo použitím lieku/liečebného postupu, ktorého používanie nie je schválené príslušnými štátnymi orgánmi,
- j) v dôsledku ochorenia alebo poruchy zdravia, ktoré vzniklo, bolo diagnostikované alebo liečené pred začiatkom poistenia,
- k) v dôsledku epileptického záchvatu alebo iného záchvatu kŕčom, ktorý zachváti celé telo poisteného,
- l) v dôsledku duševnej poruchy alebo poruchy správania,
- m) pri liečebných pobytoch v kúpeľných zariadeniach, rehabilitačných centrách a sanatóriách, okrem prípadov, kedy je pobyt v nich z lekárskeho hľadiska nevyhnutnou súčasťou liečby ochorenia alebo následkov úrazu a zároveň poisťovateľ s týmto liečebným pobytom vopred vyjadril písomný súhlas,
- n) v dôsledku odvykacích, detoxikačných alebo spánkových kúr,
- o) v dôsledku kozmetických úkonov, ktoré nie sú z lekárskeho hľadiska nevyhnutné,
- p) v dôsledku porušenia liečebného režimu,
- r) v dôsledku samovraždy alebo úmyselného sebapoškodenia alebo pokusom o ne,
- s) pri akejkolvek činnosti spojenej s vykonávaním motoristických športov (napr. autokros, motokros, rely a pod.),
- t) vznikom a zhoršením kýl (hernií), nádorov všetkých druhov a pôvodu, vznikom a zhoršením aseptických zápalov šlachových pošiev, svalových úponov, mazových pošiev, epikondylitíd a prietržou medzistavcovej platničky,
- u) v dôsledku infekčnej choroby, ktorá vznikla následkom úrazu,
- v) v dôsledku infarktu myokardu, mozgovej mŕtvice, mikrospánku alebo nevoľnosti,
- x) zjavným precenením vlastných telesných síl, schopností a znalostí, prípadne nedbalosťou poisteného,
- y) v dôsledku degeneratívnych ochorení (napr. chrbtica, Achillova šľacha, meniskus a pod.).
7. Poistenie sa vzťahuje na úrazy, ktoré poistený utrpí pri prevádzke poisteného vozidla. Prevádzkou vozidla sa rozumie:
- uvádzanie motora vozidla do chodu pred začatím jazdy,
 - nastupovanie do vozidla alebo vystupovanie z vozidla,
 - jazda vozidla,
 - krátkodobá zastávka vozidla,
 - odstraňovanie bežných porúch vozidla, ak tieto poruchy vznikli v priebehu jazdy vozidla.
8. V prípade krátkodobej zastávky vozidla sa poistenie vzťahuje iba na úrazy poisteného, ku ktorým došlo v motorovom vozidle alebo v jeho bezprostrednej blízkosti na komunikácii.
9. Poistenie sa však nevzťahuje na prípady:
- ak sa poistený dopravoval v častiach vozidla, ktoré na dopravu osôb nie sú určené,
 - ak sa poistený zúčastnil na rýchlostných pretekoch, alebo na pretekoch s rýchlostnou vložkou, alebo na prípravnej jazde, alebo na tréningu k nim,
 - ak poistený vykonával typové skúšky rýchlostí, brzd, zvratu a stability vozidla, dojazdu s vyššou rýchlosťou alebo iné obdobné skúšky,
 - ak poistený vykonával nakladanie alebo vykladanie nákladu, batožiny,
 - preprava osôb poisteným vozidlom za odmenu.
10. Poisťovateľ je oprávnený zisťovať a preskúmať zdravotný stav poisteného, a to na základe správ vyžadaných od lekára, u ktorého sa liečil, taktiež prehliadkou, prípadne vyšetrením u lekára, ktorého poisťovateľ sám určil. Súhlas na zisťovanie a preskúmanie zdravotného stavu dáva poistený podpisom na oznámení poisťovateľa. Skutočnosť, o ktorých sa poisťovateľ pri zisťovaní zdravotného stavu dozvie, môže použiť len pre vlastné potreby a pre potreby zaisťovateľa, ich použitie na iné účely je možné len so súhlasom dotknutej osoby.
11. Poisťovateľ nie je povinný plniť, ak poistná udalosť nastala:
- v súvislosti s konaním poisteného pod vplyvom alkoholu, návykových, omamných alebo psychotropných látok a okolnosti takéhoto prípadu to odôvodňujú,
 - v súvislosti s konaním poisteného, resp. osoby oprávnenej k prevzatíu poistného plnenia, ktorým úmyselne inému spôsobil ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť a je tu príčinná súvislosť so vznikom poistnej udalosti,
 - v priamej súvislosti s protiprávnym konaním poisteného, resp. osoby oprávnenej k prevzatíu poistného plnenia.
12. Poistné plnenie za smrť následkom úrazu
- Ak bola poistenému spôsobená smrť úrazom, ktorá nastala najneskôr do troch rokov odo dňa úrazu, vyplatí poisťovateľ poistnú sumu pre prípad smrti následkom úrazu tomu, komu smrťou poisteného vzniklo právo na plnenie,
 - Ak však zomrel poistený na následky úrazu a poisťovateľ už plnil za trvalé následky tohto úrazu, vyplatí len prípadný rozdiel medzi poistnou sumou pre prípad smrti následkom úrazu a sumou už vyplatenou.
13. Poistné plnenie za trvalé následky úrazu
- Ak zanechá úraz poistenému trvalé následky, vyplatí poisťovateľ z poistnej sumy toľko percent, koľkým percentám zodpovedá pre jednotlivé telesné poškodenia podľa oceňovacej tabuľky B rozsah trvalých následkov po ich ustálení a v prípade, že sa neustálili do troch rokov odo dňa úrazu, koľkým percentám zodpovedá ich stav ku koncu tejto doby. Ak tabuľka B stanovuje percentuálne rozpätie, určí poisťovateľ výšku poistného plnenia tak, aby v rámci daného rozpätia plnenie zodpovedalo povahe a rozsahu telesného poškodenia spôsobeného úrazom,
 - Ak nemôže poisťovateľ plniť podľa písm. a), pretože trvalé následky úrazu nie sú po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa vzniku ešte ustálené, ale už je známe, aký bude ich minimálny rozsah, poskytne poistenému na jeho požiadanie primeranú zálohu,
 - Ak sa týkajú trvalé následky úrazu časti tela alebo orgánov, ktoré boli poškodené už pred úrazom, zníži poisťovateľ svoje poistné plnenie za trvalé následky o toľko percent, koľkým percentám zodpovedalo predchádzajúce poškodenie určené podľa oceňovacej tabuľky B,
 - Ak spôsobil jediný úraz poistenému niekoľko trvalých následkov, hodnotí poisťovateľ trvalé následky súčtom percent pre jednotlivé následky, najviac však 100 %,
 - Ak sa jednotlivé následky po jednom alebo viacerých úrazoch týkajú toho istého údu, orgánu alebo jeho časti, hodnotí ich poisťovateľ ako celok, a to najviac percentom stanoveným v oceňovacej tabuľke B pre anatomickú alebo funkčnú stratu príslušného údu, orgánu alebo jeho časti,
 - Ak pred výplatom poistného plnenia za trvalé následky úrazu poistený zomrel, nie však na následky tohto úrazu, vyplatí poisťovateľ jeho dedičom sumu, ktorá zodpovedá rozsahu trvalých následkov úrazu poisteného v čase smrti, najviac však sumu zodpovedajúcu poistnej sume dohodnutej pre prípad smrti následkom úrazu.
14. Poistné plnenie za dobu nevyhnutného liečenia
- Ak dôjde k úrazu poisteného a doba, ktorá je podľa poznatkov vedy obvykle nevyhnutná k zahojeniu alebo ustáleniu telesného poškodenia spôsobeného úrazom (ďalej len „priemerná doba nevyhnutného liečenia“) je dlhšia než dva týždne, vyplatí poisťovateľ z poistnej sumy toľko percent, koľko percent podľa oceňovacej tabuľky A zodpovedá plneniu za priemernú dobu nevyhnutného liečenia tohto telesného poškodenia;
 - Ak nie je telesné poškodenie, ktoré bolo poistenému spôsobené úrazom, uvedené v oceňovacej tabuľke A, určí sa výška plnenia podľa doby nevyhnutného liečenia, ktorá je primeraná povahe a rozsahu tohto telesného poškodenia (ďalej len „primeraná doba nevyhnutného liečenia“), v týchto prípadoch poisťovateľ plní vtedy, ak je primeraná doba nevyhnutného liečenia dlhšia ako dva týždne. Plnenie za primeranú dobu nevyhnutného liečenia telesného poškodenia spôsobeného úrazom určí poisťovateľ vo výške toľkých percent z poistnej sumy, koľkým percentám zodpovedá primeraná doba nevyhnutného liečenia podľa oceňovacej tabuľky A;
 - Podľa primeranej doby nevyhnutného liečenia poisťovateľ plní tiež vtedy, ak táto doba presiahne dobu nevyhnutného liečenia vlastného telesného poškodenia spôsobeného úrazom, a to:
 - v prípade uvedenom v tomto článku v ods. 5. písm. a), b), d) o viac než štyri týždne,
 - pre celkový zdravotný stav poisteného, ktorý nemá povahu choroby, o viac než štyri týždne;
 - Ak tabuľka A stanovuje percentuálne rozpätie, určí poisťovateľ výšku plnenia podľa prepočtovacej tabuľky tak, aby v rámci daného rozpätia zodpovedalo plnenie povahe a rozsahu telesného poškodenia, ktoré bolo poistenému spôsobené úrazom;
 - Do doby nevyhnutného liečenia sa nezapočítava doba, v ktorej sa poistený podrobil občasným zdravotným kontrolám alebo rehabilitáciám, ktoré boli zamerané na zmiernenie bolesti bez následnej zmeny zdravotného stavu;
 - Ak bolo poistenému spôsobené jediným úrazom niekoľko telesných poškodení, plní poisťovateľ len za dobu nevyhnutného liečenia toho poškodenia, ktoré je hodnotené najvyšším percentom;
 - Poisťovateľ plní za priemernú dobu nevyhnutného liečenia, prípadne za primeranú dobu nevyhnutného liečenia, najviac po dobu jedného roka;
 - Za dobu nevyhnutného liečenia poisťovateľ neplní, ak zomrel poistený do jedného mesiaca odo dňa úrazu.
15. Ak nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak, na doplnkové poistenie úrazu dopravovaných osôb platia nasledujúce základné poistné sumy pre každú dopravovanú osobu:

- a) smrť následkom úrazu: 3 500,00 EUR,
 - b) trvalé následky úrazu: 7 000,00 EUR,
 - c) dobu nevyhnutného liečenia: 700,00 EUR.
16. Náklady na dopravu poisteného z cudziny na územie SR za účelom stanovenia rozsahu trvalých následkov úrazu poisťovateľ nehradí.
 17. Ak v poistenom motorovom vozidle bolo viac osôb, ako je povolený počet sedadiel uvedený v Technickom preukaze alebo v Osvedčení o evidencii tohto vozidla, znižuje sa poistné plnenie pre každú jednotlivú osobu v pomere počtu sedadiel uvedených v Technickom preukaze alebo v Osvedčení o evidencii tohto vozidla, k počtu osôb dopravovaných týmto vozidlom v čase poistnej udalosti.
 18. Ak na vznik úrazu alebo jeho závažnosť mala priamy vplyv skutočnosť, že poistený nebol pripútaný bezpečnostným pásom, poistné plnenie môže poisťovateľ primerane znížiť, a to až do výšky 50 %.
 19. Začiatok, doba a koniec poistenia úrazu dopravovaných osôb sú zhodné so začiatkom, dobou a koncom poistenia vozidla poisteného poistnou zmluvou.
 20. Poistné udalosti oznamuje poisťovateľovi bez zbytočného odkladu poistený, resp. osoby určené v § 817 ods. 2 a 3 OZ.
Pri uplatnení práva na poistné plnenie predkladajú vyššie uvedené osoby:
 - a) príslušný doklad o poistení,
 - b) správu polície, ak udalosť vyšetrovala,
 - c) riadne vyplnené tlačivo Oznámenie poistnej udalosti z úrazového poistenia,
 - d) „Atestatio medici“ (lekárska správa, nález), ak dôjde k úrazu v zahraničí,
 - e) úmrtý list a potvrdenie o príčine smrti od ošetrojúceho lekára v prípade smrti poisteného,
 - f) príp. ďalšie súvisiace doklady, ktoré si poisťovateľ vyžiada.
 21. Oceňovacie tabuľky A a B sú k nahliadnutiu na každom obchodnom mieste poisťovateľa.
 22. Poistník a poistený sú povinní zabezpečiť, aby akákoľvek dokumentácia, ktorú poisťovateľ vyžaduje, a ktorá sa vzťahuje k poisteniu a plneniu práv a povinností vyplývajúcich z poistenia, bola poisťovateľovi doručená v lehote stanovenej poisťovateľom. Ak poistníkovi alebo poistenému v plnení tejto povinnosti bránia závažné dôvody, je povinný poisťovateľa bez zbytočného odkladu o týchto dôvodoch informovať. Dokumenty týkajúce sa poistenia musia byť účastníkmi poistenia a dotknutými osobami predkladané v slovenskom jazyku a v prípade, že tieto boli vystavené v cudzom jazyku, musí k nim byť priložený úradne overený preklad do slovenského jazyka, pokiaľ nie je dohodnuté inak. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na podklady v českom jazyku. Poisťovateľ nezodpovedá za škodu spôsobenú omylmi či nekonaním, ktoré vznikli v dôsledku nesprávneho prekladu akýchkoľvek písomných materiálov či tlmočenia telefonických či osobných konzultácií.

Článok XXIII.

Doplnkové poistenie náhradného vozidla

1. Ak je v poistnej zmluve dojednané doplnkové poistenie náhradného vozidla, predmetom tohto poistenia je náhrada nákladov účelne vynaložených poisteným na nájomné za náhradné motorové vozidlo prenajaté po dobu zohľadňujúcu primeranú dĺžku opravy v dôsledku poškodenia vozidla uvedeného v poistnej zmluve, pričom toto poškodenie vzniklo v dôsledku poistnej udalosti a neumožňuje prevádzku vozidla na pozemných komunikáciách z dôvodu jeho neschopnosti pohybovať sa vlastnou motorickou silou alebo z dôvodu nemožnosti dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy upravujúce požiadavky na technickú spôsobilosť vozidiel pri ich prevádzke na pozemných komunikáciách.
2. Pokiaľ v poistnej zmluve nie je dohodnuté inak, poistenie sa dojednáva iba pre prípad, keď následky poistnej udalosti sú odstraňované s využitím opravovne na území SR, pričom trvanie opravy poisteného vozidla súvisiaceho s poistnou udalosťou prekročí jeden deň.
3. Poistná suma a spoluúčasť pre doplnkové poistenie náhradného vozidla sú dojednané v poistnej zmluve.
4. Poistenie náhradného vozidla sa vzťahuje iba na prenajaté vozidlo rovnakej triedy, ako je trieda poisteného vozidla. V prípade, že si poistený prenajme vozidlo vyššej triedy, plní poisťovateľ iba v takej výške, v akej by plnil pri prenajatí vozidla rovnakej triedy.
5. Na účely tohto článku sa trieda vozidla určuje podľa typu podvozku a druhu karosérie vozidla (napr.: mini, malé, nižšia stredná, stredná, vyššia stredná, luxusná, športová, terénne, viacúčelové vozidlo (ďalej len „MPV“) malé, MPV nižšia stredná, MPV stredná, MPV veľká a iné).
6. Poistenie náhradného vozidla sa vzťahuje iba na prípady, keď si poistený prenajme vozidlo od osoby, ktorá má prenájom vozidiel v predmete podnikania (jeden z predmetov podnikania).
7. Poisťovateľ poskytuje poistné plnenie do výšky obvyklej odplaty za prenájom vozidla v danom mieste a čase, maximálne však do výšky poistnej sumy dojednanej v poistnej zmluve.
8. Poistná suma predstavuje hornú hranicu plnenia poisťovateľa zo všetkých poistných udalostí, ktoré nastali počas:

- a) daného poistného obdobia, v prípade poistenia s bežným poistným,
- b) doby trvania poistenia, v prípade poistenia s jednorazovým poistným.

Článok XXIV.

Doplnkové poistenie činnosti vozidla ako pracovného stroja

1. Ak je v poistnej zmluve dojednané doplnkové poistenie činnosti vozidla ako pracovného stroja, poistenie sa vzťahuje na škody, ktoré boli priamo alebo nepriamo zapríčinené, spôsobené, vznikli alebo sa zväčšili pri činnosti vozidla ako pracovného stroja.
2. Doplnkové poistenie činnosti vozidla ako pracovného stroja sa dojednáva v rozsahu článku IV. ods. 1 týchto VPP HAV 12.
3. Poisťovateľ poskytne poistné plnenie iba ak došlo k poistnej udalosti na území SR a Českej republiky.
4. Poistná suma a spoluúčasť pre doplnkové poistenie činnosti vozidla ako pracovného stroja je dojednaná v poistnej zmluve.
5. Poistná suma predstavuje hornú hranicu plnenia poisťovateľa zo všetkých poistných udalostí, ktoré nastali počas:
 - a) daného poistného obdobia, v prípade poistenia s bežným poistným,
 - b) doby trvania poistenia, v prípade poistenia s jednorazovým poistným.

Článok XXV.

Výklad pojmov

1. **Vozidlo** je motorové vozidlo a prípojné vozidlo, ktoré je spôsobilé na prevádzku v zmysle platných právnych predpisov s platným Osvedčením o evidencii, alebo Technickým osvedčením vozidla vydaným v SR, alebo TP vydávanými v SR, pričom:
 - a) motorové vozidlo je cestné nekoľajové vozidlo poháňané vlastným pohonom,
 - b) prípojné vozidlo je každé cestné nekoľajové vozidlo určené na pripojenie k motorovému vozidlu, pokiaľ nebolo v poistnej zmluve dohodnuté inak.
2. **Poistník** je osoba, ktorá uzavrela s poisťovateľom poistnú zmluvu a je povinná platiť poistné.
3. **Poistený** je osoba, na ktorej majetok, zdravie alebo život sa poistenie vzťahuje. V prípade, ak poistený sám uzaviera poistnú zmluvu, je zároveň aj poistníkom.
4. **Držiteľ** je osoba, ktorá je zapísaná v Osvedčení o evidencii vydaným v SR, alebo v Technickom osvedčení vozidla vydaným v SR, alebo v Technickom preukaze vydaným v SR.
5. **Poškodením** vecí sa rozumie zmena stavu vecí, ktorú je objektívne možné odstrániť opravou, alebo taká zmena stavu vecí, ktorú objektívne nie je možné odstrániť opravou, napriek tomu je však vec použiteľná na pôvodný účel.
6. **Zničením** vecí sa rozumie zmena stavu vecí, ktorú nie je možné odstrániť opravou, a preto vec už nie je možné ďalej používať na pôvodný účel.
7. **Zmocnením** sa rozumie krádež, lúpež, neoprávnená držba alebo neoprávnené užívanie vecí.
8. **Krádežou** sa rozumie zmocnenie sa poisteného vozidla alebo jeho časti s úmyslom zaobchádzať s ním ako s vecou vlastnou.
9. **Lúpežou** sa rozumie použitie násillia alebo hrozby bezprostredného násillia v úmysle zmocniť sa poisteného vozidla alebo jeho časti.
10. **Oprávnené** užívanie je užívanie vozidla fyzickými osobami a/alebo právnickými osobami v súlade s vôľou držiteľa alebo vlastníka vozidla a v súlade s právnymi predpismi SR.
11. **Haváriou** sa rozumie poškodenie alebo zničenie poisteného vozidla alebo jeho časti náhodnou udalosťou vzniknutou nárazom alebo stretom, pričom náraz je zrážka poisteného vozidla s nepohyblivou prekážkou (napr. stena, stojace vozidlo a pod.) a stret je zrážka poisteného vozidla s pohyblivým sa objektom (napr. vozidlo, človek, zvier a pod.).
12. **Živelnou** udalosťou sa rozumie udalosť spôsobená:
 - požiarom,
 - výbuchom,
 - úderom blesku,
 - nárazom alebo zrútením lietadla s posádkou, jeho časti alebo jeho nákladu,
 - záplavou,
 - povodňou,
 - víchricou (rychlosť vetra vyššia ako 75 km/h),
 - krupobitím,
 - zosuvom pôdy, zrútením skál alebo zemín,
 - zosuvom alebo zrútením lavín,
 - pádom stromov, stožiarov a iných predmetov, ak nie sú súčasťou poškodenej veci alebo nie sú súčasťou toho istého súboru ako poškodená vec,
 - zemetrasením dosahujúcim aspoň 6. stupeň medzinárodnej stupnice (MCS).
13. **Vandalizmom** sa rozumie úmyselné poškodenie alebo zničenie vozidla alebo jeho časti tretou osobou.
14. **Povinnou výbavou** sa rozumie výbava vozidla, ktorou musí byť vozidlo vybavené v zmysle platných právnych predpisov.
15. **Štandardnou výbavou** sa rozumie základná a príplatková výbava vozidla, ktorá je dodávaná do vozidla v rámci sériového prevedenia vozidla.

16. **Základnou výbavou** sa rozumie výbava vozidla, ktorá je dodávaná výrobcem vozidla v základnej cene vozidla.
17. **Príplatkovou výbavou** sa rozumie výbava vozidla, ktorou môže byť vozidlo vybavené výrobcem vozidla nad rámec povinnej a základnej výbavy.
18. **Nadštandardnou výbavou** sa rozumie výbava vozidla, ktorou môže byť vozidlo vybavené nad rámec štandardnej výbavy dodávaných výrobcem daného typu vozidla. Za nadštandardnú výbavu sa nepovažujú počítačové zariadenia, ktoré neslúžia na prevádzku vozidla, a predmety v rozpore s právnymi predpismi na prevádzku motorových vozidiel.
19. **Čiastočnou škodou** sa rozumie každá škoda, ktorá nie je považovaná za totálnu škodu v zmysle definícií v týchto VPP HAV 12.
20. **Totálnou škodou** sa rozumie poškodenie alebo zničenie vozidla v takom rozsahu, že primerané náklady na jeho opravu presiahnu 85 % zo všeobecnej hodnoty vozidla.
21. **Všeobecnou hodnotou** vozidla sa rozumie hodnota vozidla toho istého druhu, kvality, veku, opotrebovania alebo iného znehodnotenia v danom mieste a čase. Vyjadruje hodnotu vozidla pri jeho predaji obvyklým spôsobom na voľnom trhu v SR.
22. **Technická hodnota** vyjadruje zvyšok technickej životnosti vozidla vyjadrený v tuzemskej mene a nie sú v nej zahrnuté vplyvy zohľadňujúce trhové a ekonomické podmienky.
23. **Činnosť vozidla** ako pracovného stroja sa považuje už moment od prípravy vozidla na činnosť pracovného stroja (napr. spúšťanie zabezpečovacích opôr) až po moment ukončenia činnosti ako pracovného stroja (čím sa rozumie uvedenie stroja do pôvodnej prepravnej/zabezpečenej polohy):
- Nákladné vozidlá so sklápacou korbou:** moment od zahájenia kypovania t.j. vyklápania nákladu do doby sklopenia do prepravnej (zabezpečenej) polohy.
 - Autožeriavy:** moment od aretácie t.j. zaistenia vozidla proti poškodeniu alebo nežiadúcemu pohybu na mieste činnosti výkonu žeriavu do doby spätného sklopenia zabezpečovacích opôr do prepravnej polohy.
 - Pojazdné autodomiešavače betónových zmesí:** moment od aretácie t.j. zaistenia vozidla proti poškodeniu alebo nežiadúcemu pohybu na mieste doručenia betónovej zmesi a transportu betónu z domiešavača do doby sklopenia opôr do východiskovej prepravnej polohy.
 - Pojazdné betónpumpy:** moment od aretácie t.j. zaistenia vozidla proti poškodeniu alebo nežiadúcemu pohybu na mieste činnosti prepravy betónovej zmesi a zahájenia transportu betónu, do doby sklopenia opôr do východiskovej prepravnej polohy.
 - Ostatné vozidlá:** Zhodným spôsobom ako v bode a) až d) tohto ods. je činnosť pracovného stroja považovaná aj pri traktoroch, ktoré vykonávajú činnosť na poli, zametacích vozidlách, zhrňovačoch snehu, traktor vykonáva výkop výkopovou lyžicou, nákladné vozidlo s vysúvacou plošinou – obsluha opravuje pomocou plošiny elektrické stĺpy, ťahač s rukou nakladá drevo na prives a pod.
24. **Novým vozidlom** sa rozumie nové vozidlo zakúpané u autorizovaného predajcu v SR, ktoré ešte neopustilo areál predajcu a nebolo doposiaľ registrované v SR alebo v zahraničí, pričom dátum a hodina prebratia vozidla sú zhodné alebo neskoršie ako dátum a hodina začiatku poistenia uvedené v poisťnej zmluve. Predvádzacie vozidlá sa nepovažujú za nové vozidlá.

Článok XXVI. Doručovanie písomností

- Písomnosti poisťovateľa určené poisťníkovi a/alebo poistenému sa doručujú na poslednú známu adresu poisťníka a/alebo poisteného. Poisťník a/alebo poistený je povinný písomne oznámiť poisťovateľovi zmenu svojej adresy alebo sídla bez zbytočného odkladu. Povinnosť poisťovateľa doručiť písomnosť sa splní, len čo ju poisťník a/alebo poistený prevezme. Ak sa písomnosť pre nezastihnutie adresáta uloží na pošte a adresát si ju v príslušnej lehote nevyzdvihne, považuje sa písomnosť za doručенú dňom jej vrátenia poisťovateľovi, pri právnických osobách po troch dňoch od jej vrátenia sa poisťovateľovi, aj keď sa adresát o jej uložení nedozvedel. V prípade, keď bola písomnosť vrátená poisťovateľovi ako nedoručiteľná z dôvodu zmeny adresy, považuje sa za doručенú dňom jej vrátenia.
- Povinnosť poisťovateľa doručiť písomnosť sa splní aj vtedy, keď doručenie písomnosti bolo zamerané konaním alebo opomenutím poisťníka a/alebo poisteného. Účinky doručenia nastanú aj vtedy, ak poisťník a/alebo poistený prijatie písomnosti odmietne.
- Písomnosti poisťovateľa určené poisťníkovi a/alebo poistenému alebo inej oprávnenej osobe sa doručujú spravidla poštou alebo iným subjektom oprávneným doručovať zásielky, môžu však byť doručенé aj priamo poisťovateľom. Poisťovateľ je oprávnený využiť aj alternatívne komunikačné prostriedky (telefón, e-mail, fax) pre vzájomnú komunikáciu s poisťníkom, poisteným a osobou oprávnenou k prevzatíu poisťného plnenia v súvislosti so správou poistenia, riešením poisťných udalostí a ponukou produktov a služieb poisťovateľa a spolupracujúcich obchodných partnerov. Tieto prostriedky slúžia k urýchleniu vzájomnej komunikácie, avšak nenahradzujú písomnú formu úkonov v prípadoch, kedy písomnú formu vyžaduje zákon, poisťné podmienky alebo poisťná zmluva. Písomnosti doručované prostredníctvom faxu sa považujú za doručенé vytlačením

správy o ich odoslaní. Písomnosti doručené e-mailom platia za doručенé nasledujúci deň po ich odoslaní, ak sa nepreukáže skorší termín doručenia.

- Písomnosti určené poisťovateľovi sa považujú za doručенé okamihom doručenia na adresu sídla alebo obchodného miesta poisťovateľa.

Článok XXVII. Politicky exponovaná osoba

Poisťník je povinný pri uzatvorení poisťnej zmluvy, ako aj počas trvania zmluvného vzťahu, písomne oznámiť poisťovateľovi skutočnosti, ktoré by spôsobili, že poisťník by bol považovaný za politicky exponovanú osobu v zmysle zákona č. 297/2008 Z.z.. V prípade, že poisťník neoznámí poisťovateľovi skutočnosti vyššie uvedené, bude považovaný za osobu, ktorá nie je politicky exponovanou osobou.

Článok XXVIII. Spôsob vybavovania sťažností

- Sťažnosťou sa rozumie písomná námietka zo strany poisteného a/alebo poisťníka na výkon poisťovacej činnosti poisťovateľa v súvislosti s uzavretou poisťnou zmluvou. Sťažnosť musí byť podaná v písomnej forme a riadne doručená poisťovateľovi.
- Zo sťažnosti musí byť zrejmé, kto ju podáva a akej veci sa týka.
- Poisťovateľ sa bude zaoberať každou sťažnosťou, ktorá spĺňa náležitosti podľa ods. 1. a 2. tohto článku.
- Sťažovateľ je povinný na požiadanie poisťovateľa doložiť bez zbytočného odkladu požadované doklady k podanej sťažnosti. Ak sťažnosť neobsahuje požadované náležitosti alebo sťažovateľ nedoloží doklady, poisťovateľ je oprávnený vyzvať a upozorniť sťažovateľa, že v prípade, ak v stanovenej lehote nedoplní prípadne neopraví požadované náležitosti a doklady, nebude možné vybavovanie sťažnosti ukončiť a sťažnosť bude odložená.
- Poisťovateľ je povinný sťažnosť prešetriť a informovať sťažovateľa o spôsobe vybavenia jeho sťažnosti do 30 dní odo dňa doručenia. Ak si vybavenie sťažnosti vyžaduje dlhšie obdobie, je možné lehotu podľa predchádzajúcej vety predĺžiť, o čom bude sťažovateľ bezodkladne upovedomený. Sťažnosť sa považuje za vybavenú, ak bol sťažovateľ písomne informovaný o výsledku prešetrenia sťažnosti.
- Opakovaná sťažnosť a ďalšia opakovaná sťažnosť je sťažnosť toho istého sťažovateľa, v tej istej veci, ak v nej neuvádza nové skutočnosti.
- Pri opakovanej sťažnosti poisťovateľ prekontroluje správnosť vybavenia predchádzajúcej sťažnosti. Ak bola predchádzajúca sťažnosť vybavená správne, poisťovateľ túto skutočnosť oznámi sťažovateľovi s odôvodnením a poučením, že ďalšie opakované sťažnosti odloží. Ak sa prekontrolovaním vybavenia predchádzajúcej sťažnosti zistí, že nebola vybavená správne, poisťovateľ opakovanú sťažnosť prešetrí a vybaví.

Článok XXIX. Záverečné ustanovenia

- Konaním alebo opomenutím poisteného alebo poisťníka sa na účely týchto VPP HAV 12 sa rozumie aj konanie alebo opomenutie fyzických osôb a/alebo právnických osôb pre poisteného alebo poisťníka činných na základe pracovnoprávneho alebo iného zmluvného vzťahu, ako aj oprávnené užívanie predmetu poistenia fyzickými a/alebo právnickými osobami so súhlasom poisteného, a ak nie je poisťník zároveň poisteným, aj so súhlasom poisťníka.
- Všetky oznámenia a vyhlásenia sú záväzné iba v písomnej forme, pokiaľ nie je v týchto VPP HAV 12 uvedené inak.
- Zmeny v poisťnej zmluve možno vykonať písomnou dohodou zmluvných strán, pokiaľ nie je vo VPP HAV 12 uvedené inak. Zmeny v poisťnej zmluve týkajúce sa najmä zmeny mena, priezviska a/alebo obchodného mena poisťníka, poisteného a/alebo zmeny údajov týkajúcich sa predmetu poistenia, ktoré nie sú podstatnou náležitosťou poisťnej zmluvy, je možné oznámiť poisťovateľovi telefonicky a/alebo elektronickou formou; v takom prípade má poisťovateľ právo vyžiadať si doplnenie tohto oznámenia písomnou formou a poisťník/poistený má povinnosť doplniť a podpísať oznámenie písomne. Zmeny v poisťnej zmluve možno vykonať aj prijatím návrhu dodatku o zmene poisťnej zmluvy poisťníkom predloženého poisťovateľom.
- Od ustanovení týchto VPP HAV 12 sa možno odchýliť v osobitných poisťných podmienkach a v poisťnej zmluve v súlade s OZ.
- Ak sa niektoré ustanovenie týchto VPP HAV 12 stane neplatné, ostatné ustanovenia, ktoré nie sú touto neplatnosťou dotknuté, zostávajú naďalej v platnosti.
- Tieto VPP HAV 12 sú neoddeliteľnou súčasťou poisťnej zmluvy.
- Neoddeliteľnou súčasťou poisťnej zmluvy vozidla je i tlačivo Obhliadka vozidla a výbavy, ktorá sa vyplňuje pri obhliadnutí vozidla pri vstupe do poistenia.
- Tieto VPP HAV 12 nadobúdajú účinnosť dňa 08.11. 2012 a vzťahujú sa na poisťné zmluvy uzavreté odo dňa účinnosti týchto VPP HAV 12.